

Tweede Kamerverkiezingen 2023

Overzicht partijstandpunten eigen woning en pensioen

In onderstaande tabel geven wij van de (potentieel) grootste partijen in alfabetische volgorde een overzicht van de partijstandpunten op het terrein van de eigen woning en pensioen. Wij merken hierbij op dat veel partijprogramma's vol staan over het thema wonen. Wij hebben ons in onderstaand overzicht voornamelijk gericht op de fiscale eigenwoningregeling en de leenruimte voor burgers.

Partij	Eigen woning	Pensioen
BBB	<ul style="list-style-type: none"> – Garantieregeling voor starters – Hulp voor starters met laag of middeninkomen (zoals in het verleden met premie A-woningen)	<ul style="list-style-type: none"> – Terugdraaien nieuwe pensioenwetgeving – Afschaffing apart pensioensysteem voor politieke ambtsdragers (Appa) – Meer keuzes pensioengerechtigden en deelnemers beleggingsbeleid pensioenfondsen
CDA	<ul style="list-style-type: none"> – Sparen voor eigen woning onder jongeren stimuleren	<ul style="list-style-type: none"> – Koppeling AOW aan minimumloon blijft overeind – Governance pensioenfondsen waar nodig aanpassen om recht te doen aan belangen rechthebbenden
ChristenUnie	<ul style="list-style-type: none"> – Geleidelijk afschaffen van eigenwoningrenteaftrek – Geen eigenwoningforfait voor woningen met een gemiddelde woningwaarde – Bouwsparen voor starters – Bij doorverkoop woning binnen 36 maanden geen overdrachtsbelasting (nu: 6 maanden)	<ul style="list-style-type: none"> – Verplichte AOV voor zelfstandigen – Volledige inzet om een zorgvuldige overgang te bewerkstelligen naar het nieuwe pensioenstelsel
D66	<ul style="list-style-type: none"> – Afschaffen eigenwoningrenteaftrek in stappen	<ul style="list-style-type: none"> – Inzet pensioenvermogen voor levensloopbestendige aanpassingen aan woningen – Introductie premievakantie pensioen om een huis te kunnen kopen – Verder bouwen aan pensioenen die mensen keuzevrijheid én zekerheid voor later geven – Afkoop pensioen/AOW voor arbeidsmigranten die terugkeren naar het land van herkomst

Doorneweerd Assurantiën bv

- ✓ Bedrijfsverzekeringen
- ✓ Pensioenen

Postbus 15179

1001 MD Amsterdam

Tel: 020-6200825

doorneweerd@doorneweerd.nl

Denk	<ul style="list-style-type: none"> – Introductie van een rentevrije hypotheek (aanbod verplicht of overheid biedt dit zelf aan) – Starters kunnen rentevrij geld lenen voor een woning – Eigenwoningrenteaftrek wordt afgeschaft voor rijke pandjeseigenaren 	<ul style="list-style-type: none"> – Ouderen die recht hebben op een AIO-uitkering worden daarover automatisch bericht
FVD	<ul style="list-style-type: none"> – Afschaffen eigenwoningforfait bij volledig aflossen eigenwoningschuld – Eigen woning nooit in box 3 plaatsen of op andere wijze belasten 	<ul style="list-style-type: none"> – Verlagen AOW-leeftijd naar 65 jaar – AOW-uitkering belastingvrij – AOW na 40 jaar voor fysiek zware beroepen – Kortten pensioen (deels) compenseren door verhoging AOW – Meer beleggingsvrijheid pensioengeld – Alle pensioenen verplicht indexeren met terugwerkende kracht naar 2015 – Pensioenwet intrekken
NSC	<ul style="list-style-type: none"> – Voorlopig niets veranderen aan eigenwoningregeling 	<ul style="list-style-type: none"> – Terugdringen aantal mensen met nauwelijks of geen pensioenopbouw – Indexatie- en kortingsregels pensioen versoepelen – Instemmingsrecht voor deelnemers en pensioengerechtigden bij omzetting pensioenregeling in premieregeling – Aanvullende afspraken over regelingen voor vervroegde uittrekking (RVU) – Wetgeving voor aanvullend pensioen vereenvoudigen – Nabestaandenpensioen en pensioenverdeling bij echtscheiding verbeteren – Heroverweging 'bedrag ineens'
PvdA-GroenLinks		<ul style="list-style-type: none"> – Collectieve AOV en pensioen voor alle werkenden
PvdD	<ul style="list-style-type: none"> – Hypotheekrenteaftrek blijft mogelijk tot NHG-grens – Daarboven afbouw in hoger tempo dan nu (0,5% per jaar)* 	<ul style="list-style-type: none"> – Mensen met zware beroepen kunnen na 40 jaar met pensioen – PvdD is tegen de nieuwe Pensioenwet – AOW-uitkering gaat omhoog – Veel meer zeggenschap voor werknemers bij pensioenfondsen – Publieke voorziening voor arbeidsongeschiktheid en pensioen voor alle zelfstandigen waar de opdrachtgevers aan meebetalen
PVV		<ul style="list-style-type: none"> – Nieuwe pensioenwetgeving wordt teruggedraaid – Verlagen AOW-leeftijd naar 65 jaar
SGP	<ul style="list-style-type: none"> – Extra investeringen in betaalbare woningen onder andere voor starters 	
SP	<ul style="list-style-type: none"> – Introductie woonplicht voor woningeigenaren – Afschaffen eigenwoningrenteaftrek boven NHG-grens (€ 405.000) 	<ul style="list-style-type: none"> – Terugdraaien Pensioenwet – Collectieve AOV
VVD	<ul style="list-style-type: none"> – Sommige investeringen in verduurzaming van de eigen woning aftrekbaar van het eigenwoningforfait 	<ul style="list-style-type: none"> – AOW maximaal vijf jaar later laten ingaan – Betaling pensioenpremie maximaal vijf jaar stopzetten